

TOIMINTAKERTOMUS

**vuoden 2007
tulossopimuksessa
asetettujen tavoitteiden toteutumisesta**

SISÄLTÖ

1. Johdon katsaus toimintaan	3
Toiminta-ajatus	3
Muutokset toimintaympäristössä.....	3
Kokonaistuloksellisuus.....	4
2. Tuloksellisuuden kuvaus.....	5
2.1 Toiminnan vaikuttavuus.....	5
2.2 Toiminnallinen tehokkuus, tuotokset ja laadunhallinta.....	9
2.2.1. Valvonta.....	10
2.2.3 Rikostorjunta.....	13
2.2.4 Lupapalvelut	16
3. Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen	19
4. Tilinpäätöslaskelmien analyysi	21
4.1 Rahoituksen rakenneanalyysi.....	21
4.2 Talousarvion toteutumisen analyysi.....	22
4.3 Tuotto- ja kululaskelman analyysi.....	23
4.4 Kokonaiskustannusten analyysi	25
5. Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma.....	26
6. Kokonaisarviointien tulokset	27
7. Yhteenveto väärinkäytöksistä	29

1. Johdon katsaus toimintaan

Toiminta-ajatus

Poliisin lääninjohtoon tehtävänä on:

- Suunnitella, kehittää, johtaa ja valvoa poliisitoimintaa ja sen tukitoimintoja läänissä.
- Vastata poliisin tehtäviin liittyvien kansalaisten palvelujen tasapuolisesta saatavuudesta ja laadusta läänin alueella.
- Hyväksyä asianomaisten yksiköiden kanssa neuvoteltuaan alaistensa yksiköiden tulostavoitteet sekä poliisin palvelujen tasapuolista saatavuutta ja laatua koskevat tavoitteet sisäasiainministeriön lääninjohtolle asettamien tulostavoitteiden sekä palvelujen tasapuolista laatua ja saatavuutta koskevien tavoitteiden ja toimintalinjojen perusteella sekä päättää yksiköille osoitettavista määrärahoista sisäasiainministeriön lääninjohtolle osoittaman määrärahan puitteissa.
- Päättää kihlakunnan poliisilaitosten yhteistoiminnasta läänissä.
- Huolehtia muista sille säädetyistä tai määrätyistä tehtävistä.

Muutokset toimintaympäristössä

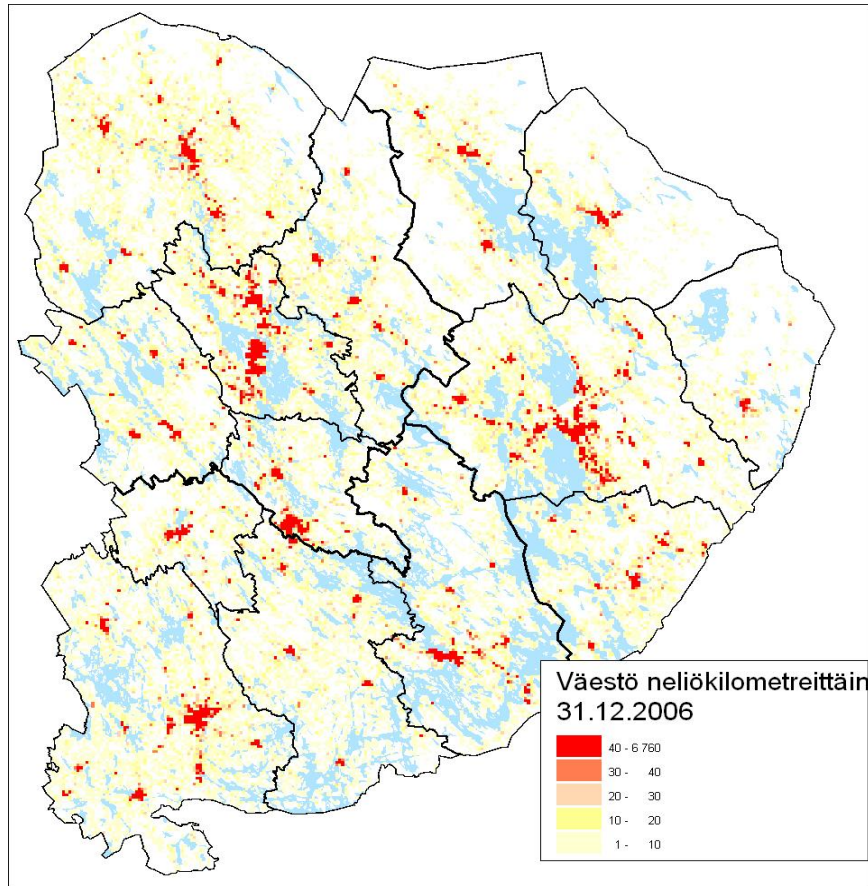
Väestömäärä jatkoi laskuaan vuonna 2007 Itä-Suomessa ennusteiden mukaisesti, noin 3000 hengellä. Samaan aikaan asutus keskittyy taajamiin. Toisaalta läänin alueella on noin 100 000 kesämökkiä ja määrä on kasvanut viime vuosina. Asukasmäärän lasku tai sen kausivaihtelu eivät näyttäisi heijastuvan alueen rikostilastoihin.

Läänin työttömyysaste on hieman koko maan keskiarvoa korkeampi. Työttömien osuus työvoimasta oli tammikuussa 2008 yli 17 prosentin tasolla Etelä-Savossa Enonkoskella ja Savonrannalla sekä Pohjois-Karjalassa Lieksassa, Nurmeksessa, Enossa ja Iloimantsissa.

Poliisitoiminnalle on tyypillistä ikääntyvien asiakkaiden kasvava osuus, harvaan asuttu toiminta-alue ja poliisipalvelujen kysynnän kausivaihtelu. Läänin alueella sosiaaliset ja terveydelliset ongelmat sekä syrjäytyminen kasaantuvat alueellisesti ja tilanne on huomattavasti heikompi kuin maassa keskimäärin.

Harvaa asutusta kuvaa oheinen kartta, jossa on esitetty väestön sijainti kilometri-ruudukoittain. Läänin alueella olevat 100 000 kesämökkiä eivät ole kartassa mukana. Niiden sijainti painottuu vesistöjen yhteyteen.

Asukaslukuun suhteutettu vuoden 2007 päihdekiinniottojen määrä¹ (24,4) on Helsingin (26,9) jälkeen maan korkein.

Kartta 1. Itä-Suomen väestö kilometriaruudittain 31.12.2006.

Kokonaistuloksellisuus

Läänin turvallisuustilannetta voidaan luonnehtia hyväksi ja edellistä vuotta paremmaksi. Tätä käsitystä tukee niin poliisin tulostietojärjestelmän tilastoluvut kuin poliisilaitosten omat tulosarvot².

Poliisin turvallisuustutkimuksen Itä-Suomea koskevien tulosten perusteella keskeinen ongelma oli julkisilla paikoilla tapahtuva häiritsevä juopottelu ja alkoholiongelmaisten hoitaminen. Toiminnan kannalta merkittävää on, että päihdekiinniottojen määrä ei noussut ja oli selvästi alle kahden aikaisemman vuoden tason. Samoin kotihälytystehtävien määrä oli laskussa.

Luottamus poliisiin ja ihmisten tuki poliisille sen työssä ovat säilyneet korkealla tasolla.

Toimintavuoden lopulla huomio ja tekeminen kohdistuivat varsinaisen poliisityön ohella poliisin hallintorakenteen uudistamiseen. Työ uuden kolmen 1.1.2009 aloittavan maakunnallisen poliisilaitoksen luomiseksi käynnistettiin marras-joulukuussa poliisin lääninjohtoon kaikissa nykyisissä 14:ssä poliisilaitoksessa järjestämällä tiedotustilaisuudella.

¹ lukumäärä/1000 asukasta

² tuloskeskustelut maakunnittain marraskuussa 2007

Kokonaisuutena poliisin on katsottava onnistuneen toiminnassaan hyvin.

2. Tuloksellisuuden kuvaus

Toiminnallista tuloksellisuutta kuvataan poliisin tulossuunnitelmassa ja Itä-Suomen läänin poliisin tulossopimuksessa asetettujen tulostavoitteiden toteutumisen arviointina. Toiminnallisen tuloksellisuuden tulostavoitteet ovat osin samoja kuin yhteiskunnalliselle vaikuttavuudelle asetetut tavoitteet. Poliisin hälytystehtävien toimintavalmiusaika ja rikosten selvitystaso ovat yhtä lailla yhteiskunnallista vaikuttavuutta kuin toiminnallista tehokkuutta ja palvelukykyä kuvaavia tunnuslukuja.

Toimintakertomuksessa poliisitoiminnan kokonaistuloksellisuutta arvioidaan keskeisten henkilömäärä- ja kustannustietojen sekä suoritettujen perusteella. Toiminnallisen tuloksellisuuden yksityiskohtaisempi arviointi tehdään poliisin avainprosesseille asetettujen määrällisten ja laadullisten tulostavoitteiden toteutumisen arviointina.

Henkisten voimavarojen hallinnasta ja kehittämisestä esitetään pääasiassa henkilöstötilinpäätökseen pohjautuvia tunnuslukuja.

2.1 Toiminnan vaikuttavuus³

Poliisin tehtävänä on turvata oikeus- ja yhteiskuntajärjestystä, ylläpitää yleistä järjestystä ja turvallisuutta sekä ennalta estää rikoksia, selvittää niitä ja saattaa ne syyteharkintaan. Poliisin tavoitteena on, että Suomi on Euroopan turvallisin maa, jonka takeena on ammattitaitoinen, palvelualtis, luotettava, yhteistyökykyinen ja tehokkaasti organisoitu poliisi.

2.1.1 Hyvän turvallisuustilanteen ja myönteisen turvallisuuskulttuurin vahvistaminen

Poliisi on osallistunut **sisäisen turvallisuuden ohjelman** toimenpanoon yhteistyössä muiden viranomaisten ja toimijoiden kanssa. Läänin 57 kunnasta kahdeksalla (8) on valmis tuore turvallisuussuunnitelma, jota parhaillaan pannaan täytäntöön. Kolmessakymmenessäkahdessa (32) kunnassa on aloitettu uuden turvallisuussuunnitelman valmistelu tai päivitetään vanhaa suunnitelmaa. Paikallinen turvallisuussuunnittelu on kokonaan aloittamatta vielä seitsemässätoista (17) kunnassa.

Päävastuu **järjestäytyneen ja kansainvälisen rikollisuuden** torjunnasta kuuluu keskusrikospoliisin toimialaan. Keskusrikospoliisi on yhdessä paikallispoliisin kanssa mm. paljastanut pankkikorttien kopiointia suorittaneen ulkomailta johdetun liigan, joka toimi Itä-Suomen läänin lisäksi muuallakin Suomessa. Vuoden 2007 loppupuoliskolla tapahtuneet elektroniikkaan kohdistuneiden törkeiden varkauksien sarja, jossa oli kansainvälisiä liittymiä, otettiin tammikuussa 2008 keskusrikospoliisin tutkintaan.

³ Eduskunnan asettamat vuoden 2007 talousarvion poliisin vaikuttavuustavoitteet

Paikallispoliisin ja keskusrikospoliisin yhteistyö torjuntakohdemenettelyssä on tuottanut hyviä tuloksia. Vuonna 2007 valittiin työstettäväksi neljä (4) paikallispoliisin ja keskusrikospoliisin yhteistä torjuntakohdetta. Näistä kaksi liittyi huumeusainerikollisuuteen, yksi talousrikollisuuteen ja yksi talous- ja omaisuusrikollisuuteen. Ennalta estävää huumevalistusta on tehty kaikissa kihlakunnissa; kohderyhminä mm. koululaiset, opiskelijat, maahanmuuttajat.

Tavoitteena on ollut **paljastaa piilorikollisuutta** - erityisesti perheväkivaltaa, ihmiskauppaa ja talousrikollisuutta.

Perheväkivallan paljastaminen on yhteistyötä, jossa on mukana useiden viranomaisten lisäksi myös järjestöjä kuten esimerkiksi kriisikeskus. Perheväkivallaksi luokiteltuja hälytystehtäviä annettiin vuonna 2007 Itä-Suomen läänin paikallispoliisin hoidettavaksi 1754 kappaletta. Määrä oli melkein sama kuin edellisvuonnakin. Tilastot osoittavat, että poliisi on viime vuosina oppinut havaitsemaan ja kirjaamaan perheväkivaltaa aiempaa paremmin. Poliisilaitoskohtaisia eroja on kuitenkin edelleen.

Ihmiskauppaa torjutaan niin poliisin, rajavartiolaitoksen kuin tullikin toimesta. PTR-rikostiedusteluryhmä⁴ seuraa tilannetta. Näitä rikoksia ei Itä-Suomen läänissä havaittu.

Talousrikoksien torjunnan valtakunnalliset tehostamistoimet ovat vaikuttaneet myönteisesti myös Itä-Suomen läänissä talousrikoksien läpivirtauksen (käsittelyajan ja tutkinta-ajan) nopeuduttua.

Yhteistoiminta-alueita laajennetaan tavoitteena kihlakuntarajat ylittävä täydellinen yhteistoiminta

Toimintavuonna 2007 poliisi toimi täydellisessä määräyksenvaraisessa yhteistoiminnassa vain Ilomantsin ja Joensuu kihlakuntien alueella.

Poliisin lääninjohto on ohjannut poliisilaitoksia kohti vapaaehtoista omatoimista yhteistoimintaa ensisijaisesti valvonta ja hälytystehtävien hoitamiseksi palveluiden kysynnän kannalta hiljaisina vuorokaudenaikoina.

Pohjois-Karjalan maakunnassa on tehty yhteistoiminta hälytystehtävissä Lieksan ja Nurmeksen kihlakuntien poliisilaitosten kesken arkiöinä. Joensuun ja Kiteen poliisilaitokset toteuttivat myös osittaista yhteistoimintaa. Ilomantsi-Joensuu-Kitee alueella toteutettiin yhteistä työjaksosuunnittelua.

Etelä-Savon maakunnan poliisilaitosten kesken on toteutettu yhteispartiointia. Pohjois-Savon maakunnassa toteutettiin osittaista yhteistoimintaa Kuopion ja Koillis-Savon kihlakuntien poliisilaitosten kesken. Samoin Varkauden seudun kihlakunnan poliisilaitos ja Savonlinnan kihlakunnan poliisilaitos ovat sopineet järjestelyistä, joiden perusteella Varkaus vastaa maakuntarajan yli Heinäveden kunnan poliisin hälytystehtävien hoitamisesta.

⁴ Itä-Suomen läänin alueellinen poliisin, tullin ja rajavartiolaitoksen toimijoiden muodostama rikostiedusteluryhmä, joka toimii Joensuussa

	2005 to- teuma	2006 to- teuma	2007 tavoite	2007 to- teuma
Katurvallisuusindeksin arvo	92,4	92,17	96,0	88,79
Liikenneturvallisuusindeksin arvo	112,5	120,0	104,5	125,2
Rikoslakirikosten (pl. liikennerikokset) selvitystaso, %	73,0	75,0	50-70	77,2
Päihdekiinnottojen määrä	15 649	14 869		14 063
Itsemurhat	93	119		102

Sisäisen turvallisuuden taso katurvallisuusindeksillä⁵ mitattuna oli vuonna 2007 aikaisempia vuosia matalampi ja jäi selvästi asetetusta tavoitteestaan. Indeksien laskuun vaikuttivat rattijuopumusten määrän lisääntyminen ja kokonaisväestömäärän lasku.

Liikenneturvallisuus oli liikenneturvallisuusindeksillä⁶ mitattuna parantunut viime vuosina ja liikennevahinkokehityksen mukaisesti suuntaus näyttäisi jatkuvan.

Rikoslakirikosten (pois lukien liikennerikokset) määrä oli kasvanut samalla, kun selvitystaso oli parantunut.

Poliisin tietoon tulleiden itsemurhatapausten määrä oli edellistä vuotta alhaisemmalla tasolla.

Taulukko: Sisäisen turvallisuuden tavoitetaso Itä-Suomen poliisin osalta

Tunnusluku	2005 toteuma	2006 toteuma	Tavoitetaso vuonna 2008	2007 toteuma
Poliisin tietoon tulleet henkirikokset (murha, surma ja tappo), lkm	48	55		49
Perheväkivaltaan liittyvät hälytystehtävät, lkm	1 920	1 740	1 690	1 754
Pahoinpitelyrikosten määrä	3 524	3 542	3 400	3 711
Poliisin tietoon tulleet huumausainerikokset	1 304	950	950	997
Poliisille ilmoitettujen talousrikosten lkm	83	65		68
Päätettyjen talousrikosasioiden tutkinta-ajan keskiarvo, vrk	241	164	160	188
Omaisuusrikosten selvitystaso, %	42,3	44,4	44,5	45,3
Poliisin tietoon tulleiden omaisuusrikosten lkm	21 242	19 871	19 000	19 311
Liikenneonnettomuuksissa kuolleet, lkm	43	42		47

⁵ Katurvallisuusindeksi muodostuu poliisille ilmoitetuista ryöstöistä, pahoinpitelyistä, vahingonteoista sekä ratti- ja liikennejuopumuksista pisteytettynä ja suhteutettuna väestömäärään; mitä suurempi indeksiluku, sitä parempi turvallisuus.

⁶ Liikenneturvallisuusindeksi: Rekisteröityjen autojen ja moottoripyörien määrä jaettuna liikenneonnettomuuksissa menehtyneiden ja loukkaantuneiden painotetulla lukuarvolla. v. 2001 arvo on 100. Jos arvo on yli 100, turvallisuus on parantunut.

Väkivaltarikollisuuden ja erityisesti lapsiin ja nuoriin kohdistuvan, sekä lähisuhdeväkivallan torjunta oli vuoden 2007 toiminnan painopistealueena. Poliisilaitosten toimenpiteet väkivallan estämisessä ja vähentämisessä oli toteutettu tulossopimuksissa niiden kanssa sovitun mukaisesti. Koska muussa, kuin kuolemaan johtavassa väkivallassa piilorikollisuuden osuus on huomattava - uhritutkimusten mukaan vain joka kuudes vähintään lyönnin tasoista väkivaltaa sisältävä tapahtuma ilmoitetaan poliisille - on poliisi pyrkinyt toiminnallaan saamaan kansalaiset ja eri viranomaiset ilmoittamaan herkemmin kokemastaan tai havaitsemastaan väkivallasta. Tällä hetkellä tulokset näkyvät kotihälytystehtävissä niin, että perheväkivaltaan liittyvät tehtävät ovat jonkin verran lisääntyneet. Lisääntyneet kotihälytystehtävät eivät siten välttämättä osoita väkivallan kodeissa lisääntyneen, vaan väkivaltarikoksia koskevan ilmoitusherkkyuden kasvaneen.

Talousrikosten keskimääräinen tutkinta-aika (188 vrk) oli tehostamistoimien ansiosta saatu pysymään hyvänä.

Omaisuusrikokset ovat liikennerikosten jälkeen suurin rikoslaji poliisin tietoon tulleista rikoslakirikoksista. Toimenpiteet omaisuusrikostorjunnan tehostamiseksi olivat tuottaneet tulosta, josta oli osoituksena omaisuusrikosten selvitystason nouseminen 45,3 %:iin (vuonna 2006 44,4, %).

2.2 Toiminnallinen tehokkuus, tuotokset ja laadunhallinta

Taulukko: Perustietoja Itä-Suomen läänin poliisista

	2005 to- teuma	2006 to- teuma	2007 arvio	2007 to- teuma
Rikosten määrä/kaikki rikokset, kpl, enintään	91 095	85 630		93 839
Rikosten määrä/rikoslakirikokset, kpl, enintään	52 592	50 805		53 212
Henkeen ja terveyteen kohdistuneiden rikosten määrä, kpl	3 838	3 907		3 921
Omaisuusrikosten määrä, kpl	21 242	19 871		19 311
Poliisin tietoon tulleiden huumausainerikosten määrä, kpl	1 304	950		997
Poliisien määrä (ei sisällä opiskelijoita), hlöä	647	640		644
Opiskelijoiden määrä, hlöä	51	52		56
Muun henkilöstön määrä, hlöä	215	206		202
Poliisin henkilöstö yhteensä	912	898		903
Asukkaiden lukumäärä/poliisi (ei sisällä opiskelijoita), hlöä	898	904		895
Poliisitoimen kokonaiskustannukset/asukas, euroa, enintään	90	93		92
Poliisin henkilöstön sairauspoistuma kiinteästä työajasta, prosenttia, enintään (sisältäen tapaturmapoistumat)	5,3	4,7		5,0

Poliisin kokonaiskustannukset olivat vuonna 2007 yhteensä 52,602 miljoonaa euroa. Kokonaiskustannukset laskivat edellisestä vuodesta 1,38 prosenttia. Kokonaiskustannuksissa ovat mukana poliisin toimintamenot, maastapoistamis- ja noutokuljetukset,

osuus kihlakunnanviraston yhteisistä menoista, osuus lääninhallituksen toimintamenoista, työllisyysmenot, muut momentit (sisältää palvelukeskuksen veloitukset) sekä laskennalliset erät.

Poliisin kokonaishenkilömäärä nousi vuonna 2007 hieman (0,6 prosenttia) edellisestä vuodesta. Poliisien määrä (ilman poliisiopiskelijoita) nousi vuonna 2007 0,6 prosenttia. Poliisien määrän nousu johtuu mahdollisuudesta palkata työttömiä poliiseja sisäasiainministeriön osoittamalla erillisellä rahoituksella. Muun henkilöstön määrä laski 2 % edellisestä vuodesta, mikä johtuu valtion tuottavuusohjelman täytäntöönpanosta. Poliisiopiskelijoiden määrä on kasvanut vuosittain, mikä vaikuttaa kokonaishenkilömäärään.

Poliisin henkilöstön sairaus- ja tapaturmapoistuman osuus kiinteästä työajasta nousi vuonna 2007 hieman edellisestä vuodesta. Vuodelle 2007 asetettu tavoite, että sairaus- ja tapaturmapoistumat kiinteästä työajasta ovat enintään 5 prosenttia, ei kumminkaan ylittynyt. Vuonna 2005 sairaus- ja tapaturmapoistuman osuus kiinteästä työajasta oli 5,3 prosenttia.

Poliisin lääninjohto on panostanut viimeisen neljän vuoden aikana erityisesti paikallispoliisin työterveyden ja työssä jaksamisen edistämiseen.

Seuraavassa arvioidaan asetettujen tulostavoitteiden toteutumista avainprosesseittain.

2.2.1. Valvonta

1. Väkivaltarikollisuuden kasvu pysähtyy ja yleisten paikkojen järjestyshäiriöt eivät lisäänty.
2. Liikenteen riskikäyttäytyminen ja rattijuoppojen määrä liikennevirrassa vähenevät.
3. Turvallisuuden taso ja ihmisten kokema turvallisuuden tunne säilyvät vähintään vuoden 2006 tasolla.

Melko turvalliseksi tai turvalliseksi olonsa kokevien %-osuus				
Lääni	Tutkimusvuosi	Turvallisuus kävellessään yksin viikonloppuiltoina asuinalueella	Turvallisuus kävellessään yksin viikonloppuiltoina keskustassa	Ollessaan yksin kotona pimeällä
Etelä-Savo	2003	87,09	74,26	96,51
	2006	89,52	75,94	97,24
Pohjois-Savo	2003	81,70	67,08	96,22
	2006	88,36	72,83	97,57
Pohjois-Karjala	2003	84,40	71,79	96,40
	2006	88,30	73,37	96,36

Toimintakertomusvuonna ei suoritettu turvallisuustutkimuksia. Mikään ei viittaa siihen, että tilanne olisi huonontunut vuodesta 2006.

Taulukko: Valvonnan tuloksellisuus Itä-Suomen läänissä

	2004 toteuma	2005 toteuma	2006 toteuma	2007 arvio	2007 toteuma
TOIMINNALLINEN TEHOKKUUS					
Valvonnan toimintamenomääräraha, 1000 euroa, enintään	15 016	13 698	14 633		13 851
Valvonnan henkilötyövuodet	245,3	270,7	279,1		263,6
Kustannus/yleisen järjestyksen ja turvallisuuden tehtävä	138,27	122,65	132,51		131,82
TUOTOKSET JA LAADUNHALLINTA					
YJT-tehtävien määrä, kpl ⁷	130 793	135 953	133 199		126 170
Katuturvallisuusindeksin arvo, vähintään (1999=100)	92,38	92,40	92,17		88,79
Henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset	3 742	3 838	3 907		3 921
Rattijuoppojen määrä liikennevirrassa	0,19	0,16	0,15		0,15
Päihderiippuvuusseurantaan määrätyt ⁸	1178	1395	1171		1085
Päihdekiinniotot	15 477	15 649	14 869		14 063
Liikenneturvallisuusindeksin arvo, vähintään	104,5	112,5	120,0	104,5	
Liikenneonnettomuuksissa kuolleet, lkm, enintään	59	43	42		47

Valvonnan toimintamenomääräraha on otettu kustannuslaskennasta poliisin toimintameno 26.75.21 kohdasta rahoituksen käyttö yht. Valvonnan henkilötyövuodet on otettu Polstat tietojärjestelmästä työaika_htv kuutiosta. Valvonnan kokonaiskustannukset on otettu kustannuslaskennankohdasta kaikki momentit yhteensä tukitoiminnoilla vyörytettynä. Kustannus/yleisenjärjestyksen ja turvallisuuden tehtävä on käytetty YJT-tehtävien määrää.

Henkeen ja terveyteen kohdistuvien rikosten määrä pysyi kahden edellisen vuoden mukaisella korkealla tasolla. Asukasmäärään suhteutettuna Itä-Suomien läänin rikollisuus oli Helsingin ja Lapin läänin jälkeen kolmanneksi korkeimmalla tasolla. Henkeen ja terveyteen kohdistuneiden rikosten määrässä ei ole tapahtunut Itä-Suomessa nousua, mutta suhdelukua heikensi asukasluvun laskeminen. Läänin alueella ei tapahtunut merkittäviä järjestyshäiriöitä. Tulostavoite näyttäisi toteutuneen.

Liikennevalvontaan käytetyn työajan määrä oli yli 10 prosenttia poliisimiesten kokonaistyöajasta. Tässä oli kasvua edelliseen vuoteen 19,6 prosenttia eli 16000 tuntia. Osoituksena valvonnan lisääntymisestä oli myös liikenne rikosten ja rikkomusten määrän kasvu vuonna 2007. Lisäystä edellisvuoteen verrattuna oli jopa 15,4 prosenttia joka oli 8226 tapausta.

Automaattisen liikennevalvonnan peitto läänin tiestöllä oli kasvanut ja henkilöstön määrää liikenneturvallisuuskeskuksessa oli lisätty. Automaattisen liikennevalvonnan piirissä oli läänin tiestöstä 823 km, joilla valvottiin 20 kameran avulla. Paikallispoliisin ja liikkuvan poliisin yhteiskäytössä oli lisäksi kaksi automaattivalvonta-autoa. Automaattisen liikennevalvonnan vaikuttavuuden lisäämiseksi ja normaalin liikennevalvonnan yhdistämiseksi sen kanssa perustettiin yhteistyössä liikkuvan poliisin kanssa erillinen projekti, jossa liikkuvan poliisin partiot ottivat pääosin vastuun valvontakameroiden tietojen talteenotosta ja niiden siirtämisestä valvontakeskukseen.

⁷ ABC -tehtävät, 0-8

⁸ poliisin lääninjohtoon kuukausiseurantatiedot

Yleinen turvallisuus ja katurauha olivat pysyneet hyvänä. Päihtyneenä säilöön otettujen määrä oli laskenut. Säilyttämistä tapahtui kolmentoista poliisilaitoksen tiloissa ja tämän tehtävän ylläpitäminen sitoi paljon poliisin voimavaroja.

Kunnallinen / paikallinen turvallisuussuunnittelu toimi siellä, missä poliisin ja kunnan johto olivat aktiivisia. Paikallisen turvallisuussuunnittelun vetovastuun siirtäminen yhdessä toimivalle kunnan, poliisin ja pelastustoimen johdolle ei näytä onnistuneen erityisen hyvin.

Itä-Suomen lääninhallituksen poikkihallinnollinen sisäisen turvallisuuden työryhmä seurasi läänin sisäisen turvallisuuden tilannetta sekä tuki ja ohjasi kuntia paikallisen turvallisuussuunnittelun edistämiseksi.

2.2.2 Hälytystoiminta

1. Poliisin toimintavalmius A- ja B-luokan hälytystehtävien osalta on vähintään sama kuin maassa keskimäärin.
2. Väestön tyytyväisyys poliisin antamiin hälytyspalveluihin säilyy vähintään vuoden 2006 tasolla.
3. Kihlakuntien poliisilaitoksille asetetut palvelutavoitteet saavutetaan koko läänin alueella.

Taulukko: Hälytystoiminnan tuloksellisuus Itä-Suomen läänissä

	2004 toteuma	2005 toteuma	2006 toteuma	2007 tavoite	2007 toteuma
TOIMINNALLINEN TEHOKKUUS					
Toimintamenoääräraha, 1000 euroa	4 197	4 071	4 151		4 029
Hälytystoiminnan henkilötyövuodet	115,6	83,3	81,7		82,8
Kustannukset/hälytystehtävä, euroa, enintään	37,21	34,51	35,53		35,80
TUOTOKSET JA LAADUNHALLINTA					
A ja B hälytystehtävien määrä, kpl, enintään	49 181	49 082	49 308	48 575	49 470
Perheväkivaltaan liittyvät hälytystehtävät, lkm, enintään	2 000	1 920	1 740		1 754
Toimintavalmiusaika A-luokan tehtävissä, min	15,7	15,0	15,4	13,8	14,4
Toimintavalmiusaika A- ja B-luokan tehtävissä, min	21,9	22,9	22,7	23,0	21,6

Hälytyksen toimintamenoääräraha on otettu kustannuslaskennasta poliisin toimintameno 26.75.21 kohdasta rahoituksen käyttö yht. Hälytyksen henkilötyövuodet on otettu Polstat tietojärjestelmästä työaika_hvt kuutiosta. Hälytyksen kokonaiskustannukset on otettu kustannuslaskennan kohdasta kaikki momentit yhteensä tukitoiminnoilla vyörytettynä. Kustannukset/hälytystehtävä on käytetty hälytystehtävien määrää.

Palvelutasotavoitteiden toteutuminen Itä-Suomen läänissä

Itä-Suomi	Tavoite 2007	Toteuma 2007
	AB- hälytys- tehtävien toiminta- valmiusaika, keskim. minuuttia	AB- hälytys- tehtävien toiminta- valmiusaika, kes- kim. Minuuttia
ILOMANTSI	30	30,5
JOENSUU	22	20,7
JUVA	29	35,1
KITEE	24	28,3
KOILLIS-SAVO	34	33,5
KUOPION SEUTU	18	16,9
LIEKSA	18	17,3
MIKKELI	23	22,1
NURMES	28	26,9
PIEKSÄMÄKI	18	15,6
SAVONLINNA	24	22,8
SISÄ-SAVO	23	28,9
VARKAUDEN SEUTU	23	19,9
YLÄ-SAVO	28	26,5

A ja B tehtävien määrä pysyi kahden edellisen vuoden tasolla. Keskimääräinen toimintavalmiusaika oli 21,5 minuuttia, kun koko maan keskiarvo oli 22.9 minuuttia. Palvelutavoitetta ei saavutettu 4:ssä kihlakunnan poliisilaitoksessa. Nämä ovat ns. yhden partion kihlakuntia, joissa on suhteellisen vähän hälytystehtäviä.

2.2.3 Rikostorjunta

1. Itä-Suomi on rikoksen uhriksi joutumisen riskin kannalta maan turvallisin lääni.
2. Kansalaiset luottavat poliisin kykyyn ennalta estää ja selvittää rikoksia.
3. Kihlakuntien poliisilaitoksille asetetut palvelutavoitteet saavutetaan koko läänin alueella.
4. Järjestäytyneen rikollisuuden mahdollisuuksia toimia läänissä heikennetään.

Taulukko: Rikostorjunnan tuloksellisuus Itä-Suomen läänissä

	2005 to- teuma	2006 to- teuma	2007 tavoite	2007 to- teuma
TOIMINNALLINEN TEHOKKUUS				
Rikostorjunnan toimintamääräraha, 1000 euroa	17 238	17 109		17 515
Rikostorjunnan henkilötyövuodet	320,1	314,9		325,8
Kustannukset/poliisin tietoon tullut rikos, euroa, enintään	394,89	401,13		388,96
Kustannukset/selvitetty rikoslakirikos, euroa, enintään	540,60	534,94		505,70
TUOTOKSET JA LAADUNHALLINTA				
Poliisin tietoon tulleiden törkeiden huumausainerikosten määrä, kpl, enintään	32	41	24	25
Rikoslakirikosten selvitystaso, prosenttia, (pl. liikennetikokset), vähintään	54,9	57,3	50-70	59,0
Omaisuusrikosten selvitystaso, prosenttia, vähintään	42,3	44,4	45	45,3
Henkeen ja terveyteen kohdistuneiden rikosten selvitystaso, prosenttia, vähintään	84,4	85,1	84	84,9
Päätetyt talousrikokset, lkm	73	92		61
Avoimet talousrikokset, lkm	55	27		35
Päätettyjen talousrikosten tutkinta-aika, ka./vrk, enintään	241	164	200	188
Takaisin saatu rikoshyöty talousrikoksissa (netto), milj. euroa, vähintään	175 067	256 916		500 741

Rikostorjunnan toimintamääräraha on otettu kustannuslaskennasta poliisin toimintameno 26.75.21 kohdasta rahoituksen käyttö yht. Rikostorjunnan henkilötyövuodet on otettu Polstat tietojärjestelmästä työaika_htv kuutiosta. Rikostorjunnan kokonaiskustannukset on otettu kustannuslaskennan kohdasta kaikki momentit yhteensä tukitoiminnoilla vyörytettynä.

Kustannukset/poliisin tietoon tullut rikos sekä kustannukset/selvitetty rikoslakirikos laskennassa on otettu mukaan kaikki ilmoitetut sekä selvitetty rikoslakirikokset.

Poliisin tietoon tulleiden huumausainerikosten kokonaismäärä nousi hieman vuodesta 2006, mutta oli selvästi pienempi, kuin vuonna 2005. Törkeiden huumausainerikosten määrä väheni merkittävästi.

Palvelutasotavoitteiden toteutuminen Itä-Suomen läänissä

Itä-Suomi	Tavoite 2007	Toteuma 2007	Tavoite 2007	Toteuma 2007
	Rikoslakirikosten pl. liikenne-rikokset Selvitystaso % *)	Rikoslakirikosten pl. liikenne-rikokset Selvitystaso **)	RL-rikosten pl.liikenne-rikokset Tutkinta-aika, vrk keskim. *)	RL-rikosten pl.liikenne-rikokset Tutkinta-aika, vrk keskim *)
ILOMANTSI	57	57,2 %	80	63
JOENSUU	55	56,0 %	60	69
JUVA	56	63,4 %	75	151
KITEE	60	62,4 %	60	54
KOILLIS-SAVO	65	70,5 %	100	105
KUOPION SEUTU	55	59,2 %	90	84
LIEKSA	60	58,1 %	70	89
MIKKELI	53	60,3 %	110	105
NURMES	58	66,5 %	68	72
PIEKSÄMÄKI	55	57,2 %	100	90
SAVONLINNA	52	54,7 %	90	89
SISÄ-SAVO	63	54,7 %	60	96
VARKAUDEN SEUTU	55	61,1 %	85	74
YLÄ-SAVO	58	58,5 %	120	110

* ei sisällä rikesakko- ja rangaistusvaatimusilmoituksia

** sisältää rikesakko- ja rangaistusvaatimusilmoitukset

Rikoslakirikosten pois lukien liikenne-rikokset selvitystaso on viime vuosina parantunut huomattavasti. Selvitystasotavoitteesta jääneiden pienten poliisilaitosten osalta poikkeamat tavoitteesta olivat vähäisiä. Keskimääräinen selvitysprosentti oli 59, kun se vuonna 2006 oli 57,3.

Tutkinta-aikatavoite saavutettiin kahdeksassa poliisilaitoksessa. Yhtä lukuun ottamatta tavoitteesta jääneiden poliisilaitoksien tutkinta-aika oli lähellä tavoitetta. Rikoslakirikosten pois lukien liikenne-rikokset keskimääräinen tutkinta-aika oli 66 päivää, kun se vuonna 2006 oli 75 päivää.

Poliisin tietoon tulleiden kaikkien rikoslakirikosten määrä (53.212) nousi edellisestä vuodesta 4,7 %. Rikoslakirikosten pois lukien liikenne-rikokset määrä pysyi kuitenkin suunnilleen vuoden 2006 tasolla. Kaikkien rikoslakirikosten määrän kasvu selittyikin liikenne-rikosten määrän voimakkaalla kasvulla, joka puolestaan oli seurausta automaattisen liikenteen valvonnan tehostamisesta.

Vuoden 2007 toiminnallinen painopistealue on ollut väkivaltarikollisuuden, erityisesti lapsiin

ja nuoriin kohdistuvan väkivallan, sekä lähisuhdeväkivallan ennalta estäminen ja torjuminen.

Ilmoitusaktiivisuuden lisäämiseen tähtäävillä toimilla saatiin esiin piilorikollisuutta, jonka ilmi tulo nosti poliisin tietoon tulleiden väkivaltarikoksien määrää. Erityistä huomiota kiinnitettiin eri toimijatahojen välisen yhteistoiminnan tehostamiseen.

Talousrikostutkinnan tehostamistoimet ovat pitäneet yllä jo vuosien ajan saavutettuja hyviä tuloksia. Tutkintasuunnitelmien käytöllä, lisäresurssien oikealla kohdentamisella, projektinomaisella työskentelyllä, viranomaisyhteistyöllä ja läpivirtausajattelun korostamisella oli keskimääräinen tutkinta-aika saatu pidettyä edelleen maan lyhimpänä.

Omaisuusrikosten selvitystason nostamiseen oli panostettu voimakkaasti ja tavoitteet saavutettiin. Toiminnan ohjauksessa ja johtamisessa oli painotettu muun ohella kattavan rikospaikkatutkimuksen suorittamista, rikoksesta epäiltyjen rekisteröintiä, tekijäkeskeistä tutkintamallia, niin sanottujen pimeiden rikosten sarjoittamista sekä analyysi-toimintaa.

Järjestäytyneen rikollisuuden toimintaedellytyksiä heikennettiin rikostorjunnan kohdevalinnoilla ja viranomaisten yhteistyöllä.

Poliisin ja syyttäjän yhteistyötä kehitettiin ja perustettiin yhteinen ohjausryhmä. Lisäksi järjestettiin yhteisiä koulutustilaisuuksia.

Rikostorjuntaan kohdistettujen ohjaus- ja kehittämistoimenpiteiden vaikutus oli ollut oikean suuntainen ja saavutettua rikostorjunnan kokonaistulosta on pidettävä erittäin hyvänä.

Kokonaisuus huomioon ottaen selvitystaso- ja tutkinta-aikatavoitteissa oli onnistuttu erinomaisesti.

2.2.4 Lupapalvelut

1. Otetaan käyttöön vaihtoehtoisia ja joustavia palvelumuotoja.
2. Yhtenäistetään Vakavien ja toistuvien nopeusrikkomusten ajo-oikeusseuraamuskäytäntö.
3. Poliisilaitokset myöntävät tehokkaasti ja luotettavasti korkean turvatason passeja.
4. Poliisin lupapalveluille asetettu vuotuinen tuottotavoite saavutetaan.

Taulukko: Lupapalvelujen tuloksellisuus Itä-suomen läänissä

	2004 to- teuma	2005 to- teuma	2006 to- teuma	2007 tavoite	2007 to- teuma
TOIMINNALLINEN TEHOKKUUS					
Lupapalvelujen kustannusvastaavuus, prosenttia	84,3	90,0	94,2		86,0
Kustannukset/poliisin myöntämät keskeiset luvat, euroa/kpl	41,16	39,57	38,00		40,48
Lupapalvelujen tuottotavoite, milj. euroa	3 272	2 935	3 325		3 510
Lupapalvelujen henkilötyövuodet	64,3	64,1	67,6		67,0
TUOTOKSET JA LAADUNHALLINTA					
Poliisin myöntämät keskeiset luvat (ajoluvat, ampuma-aseluvat, passit, henkilökortit), kpl	91 696	101 492	115 350		97 443
Poliisin myöntämien ulkomaalaislupien määrä, kpl		3 411	3 352		3 578

Lupapalvelujen kustannusvastaavuus prosentit on otettu kustannuslaskennan kustannusvastaavuuslaskelmasta. Lupapalvelujen henkilötyövuodet on otettu Polstat tietojärjestelmästä työaika_hvt kohdasta. Poliisin myöntämät keskeiset luvat sekä poliisin myöntämät ulkomaalaislupien määrä on otettu Polstat tietojärjestelmästä. Lupapalvelujen kokonaiskustannukset on otettu kustannuslaskennan kohdasta kaikki momentit yhteensä tukitoiminnoilla vyörytettynä.

Paikallispoliisin lupamyynnin suoritemäärä laski yli 15 % edellisestä vuodesta. Laskuun oli osaltaan syynä edellisen vuoden passiuudistus, jonka yhteydessä siirryttiin käyttämään biometristä kuvatunnistusta. Kansalaiset vaihtoivat tässä vaiheessa vanhoja passeja uusiin. Vuoden 2007 tuottotavoitteiden asettelussa tämä jo otettiin huomioon lupatuottojen laskuna, mutta lupamäärän lasku oli odotettua suurempaa.

Lupapalvelutavoitteiden toteutuminen

Paikallispoliisi vaikuttaa merkittävältä osalta yleisen järjestyksen turvallisuuden ylläpitämiseen myöntämiensä keskeisimpien lupien kautta. Näitä ovat ajo-oikeuteen liittyvät päätökset, ampuma-aseluvat ja ulkomaan passi, henkilökortti ja ulkomaalaisluvut.

Lupatoimintaan käytettiin työaikaa 0.4 henkilötyövuotta vähemmän kuin edellisenä vuonna. Tuottavuusohjelman toteuttaminen oli vähentänyt lupapalvelussa työskentelevien määrää, jolloin työaika oli kohdistunut vähemmälle henkilömäärälle. Tämä aiheutti työntekijöissä työn kuormittavuuden kasvua.

Lääkäreiden ilmoitusmenettely ajo-oikeuteen liittyvien terveystietojen osalta vaihteli eri paikkakuntien välillä ja ilmoitusaktiivisuus oli edelleen jokseenkin alhaisella tasolla.

Sähköinen asiointi toteutuu täysipainoisesti vasta vuonna 2008. Yhteispalvelun kehittäminen odottaa valtakunnallisia linjaratkaisuja ja oletettavasti tämä tapahtuu loppuvuodesta 2008.

Ylä-Savon kihlakunnan poliisilaitoksella oli kokeiltu liikkuvan lupapalveluauton käyttöä. Tähän liittyi myös sähköisen ajanvarausjärjestelmän käyttöönotto. Asiakaiden kokemukset lupapalveluautosta olivat myönteisiä. auton käyttöaste oli jäänyt suhteellisen vähäiseksi, jolloin toiminta ei ollut kannattavaa. Myös palveluautossa todettiin rakenteellisia ongelmia, jotka heikentävät työskentelyolosuhteita.

Lupatoimipisteiden määrä ei ole vähentynyt.

Poliisilaitosten lupa-asioiden asiantuntijoista koostuvan läänin lupavastaavien verkoston toimin sekä poliisin lääninjohtoon suorittamien valvontakäyntien yhteydessä oli seurattu poliisilaitosten ampuma-aselain mukaisten päätösten lainmukaisuutta sekä lupakäytännön yhtenäisyyttä. Joissain tapauksissa poliisilaitoksen lupamenettelyyn oli jouduttu puuttumaan. Pääsääntöisesti lupakäytäntö oli lain mukaista ja yhtenäistä.

Biometrisen tunnisteen sisältämien passien myöntäminen oli sujunut ongelmitta.

Pääpiirteittäin voidaan todeta, että lupapalvelun tulostavoitteet saavutettiin tuottotavoitetta lukuun ottamatta, mutta ei täysin niillä toimenpiteillä, joilla tavoitteisiin suunniteltiin päästävän.

2.3 Maksullinen toiminta (lähetetty aikaisemmin)

Taulukko: Poliisin nettobudjetoitujen lupapalvelujen kustannusvastaavuuslaskelma

Lupatuottojen kustannusvastaavuus (1000 €)				
	2 005	2 006	Tavoite 2007	2007
Tuotot	3 608	4 128		3 394
Erilliskustannukset	3 599	3 987		3 587
Käyttäjäämä	9	141		-193
Yhteiskustannukset	412	396		359
Kustannukset yht.	4 011	4 382		3 946
Yli-/alijäämä	-403	-254		-552
Kustannusvastaavuus %	90 %	94 %		86 %

Mm. ajokorttipäätökset, ampuma-aseiden ja aseiden osien luvat, ampumatarvikeluvat, arvauskilpailut, bingo, harjoituslupa, henkilöauton ammattiajoluja, henkilökortti, henkilön tunnistaminen, järjestyksenvalvojakoe ja -kortti, oleskelulupa, passi, viisumi jne.

Poliisin maksullisen lupapalvelujen tuottoja kertyi 3,394 miljoona euroa vuoden 2007 loppuun mennessä. Edelliseen vastaavaan ajankohtaan verrattuna tuottojen väheneminen oli 0,734 miljoona euroa ja vuoden 2005 tasosta väheneminen on 0,214 miljoonaa euroa..

Taulukko: Muiden julkisoikeudellisten suoritteiden kustannusvastaavuus

Muiden julkisoikeudellisten suoritteiden kustannusvastaavuus (1000 €)				
	2 005	2 006	Tavoite 2007	2007
Tuotot	57	53		68
Erilliskustannukset	41	62		52
Käyttäjäämä	16	-9		16
Yhteiskustannukset	7	9		7
Kustannukset yht.	49	71		59
Yli-/alijäämä	9	-18		9

Mm. petoeläinvahingon tutkinta ja siihen liittyvät toimenpiteet, ampumaradan tarkastaminen, tavara-arpajaisten arvonnin ja arpojen sekoittamisen valvonta, virka-apu poliisihallinnon ulkopuolisille viranomaisille, alkuperäistä erillistä päätöstä, todistusta tai vastaavaa asiakirjaa tai vastaavaa korvaavat jäljennökset viranomaisessa säilytettävistä asiakirjoista jne.

Taulukko: Liiketaloudellisten suoritteiden kustannusvastaavuus

Liiketaloudellisten suoritteiden kustannusvastaavuus (1000 €)				
	2 005	2 006	Tavoite 2007	2007
Tuotot	4	7		4
Erilliskustannukset	3	2		3
Käyttäjäämä	1	5		1
Yhteiskustannukset	0,5	1		0,4
Kustannukset yht.	4	3		3
Yli-/alijäämä	0,7	4		1

Mm. tilauksesta annettavat julkaisut, tilauksesta tehtävät suunnittelu- asiantuntija- ja konsultointipalvelut, tilauksesta tehtävät tilastot ja selvitykset, poliisin hallitsemien tilo-

jen, kaluston ja välineiden tilapäinen käyttö, poliisihallinnon ulkopuolisille tarjottavat koulutuspalvelut sekä koulutuspalvelut poliisihallinnossa jos niitä on saatavissa myös ulkopuolisilta sekä opetuksen liitännäispalvelut, erikoiskuljetusten ja arvokuljetusten avustaminen ja varmistus- ja turvatehtävät sekä kuljetuspalvelut poliisihallinnon ulkopuolisille jne.

2.4 Yhteisrahoitteinen toiminta

Yhteisrahoitteista toimintaa ei ollut.

3. Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

1. Käytettävissä olevat voimavarat ovat tehokkaassa käytössä
2. Hyvä johtaminen tukee poliisin tulostavoitteiden saavuttamista
3. Johtaminen ja esimiestyö ovat tavoitteellista ja työhyvinvointia edistävää
4. Yksiköissä on käytettävissä riittävästi ammattitaitoisia työntekijöitä
5. Koulutuksen tarjonta ja kohdentaminen on tarkoituksenmukaista
6. Poliisin tehtäviin Itä-Suomessa hakeutuu riittävästi kyvykkäitä ja sopivia henkilöitä
7. Palvelussuhteen ehtoja sovelletaan joustavasti ja edistetään naisten uralla etenemistä
8. Poliisin palkkausjärjestelmää käytetään siten, että se edistää strategisten tavoitteiden toteutumista ja henkilöstön uralla etenemistä
9. Poliisin voimavarat on suunnattu toiminnallisten tarpeiden mukaisesti

Uusille esimiehille on annettu koulutusta tulos- ja kehityskeskusteluitten käymisestä ja kaikille esimiestasoille rekrytointikoulutusta.

Poikkihallinnollinen johtajan oma jaksaminen muutoksessa -hanke jatkui vuonna 2007.

Toimistohenkilöstön työhyvinvoinnin tila selvitettiin erillisellä mittauksella. Tulosten pohjalta arvioitiin tarvittavia toimia ja osa niistä on käynnistynyt.

Työterveyshuollon toimintasuunnitelmiin lisättiin maininta psykososiaalisen työkyvyn tukemisesta muutoksessa yhteistyön ja avun saamisen varmistamiseksi.

Erillisellä kyselyllä selvitettiin myös toimistohenkilöstön käsityksiä muutoksesta. Toimistohenkilöstölle järjestettiin omia tilaisuuksia, joissa kerrottiin kyselyiden tuloksista, esiteltiin tukitoimia ja informoitiin muutoksesta.

Poliisilaitoksilla tehtyjen valvontakäyntien yhteydessä keskusteltiin henkilöstön jaksamisesta ja kuormitustilanteitten purkamismenetelmistä. Myös poliisilaitoksien tekemien henkilöstöbarometrista johdettujen kehittämistoimien toteutumista on seurattu.

Työsuojelun toimintasuunnitelmien mukaisia toimia ja työterveyshuollon toimintasuunnitelmien painopisteitten toteutumista on sekä ohjattu että seurattu.

Työ- ja perhe-elämän yhteensovittamista sekä henkilöstön jaksamista on tuettu käytännöllä vuorotteluvapaajärjestelmää, osittaista hoito- ja perhevapaita sekä työkokeilu

Taulukko: Henkilöstöpanokset Itä-Suomen läänissä

	2005	2006	%-muutos	2007	%-muutos
Henkilöstöpanokset					
Henkilöstön, lukumäärä	912	898	- 1,6	903	0,6
Vakinaiset, % -osuus	88,5	88,8	0,3	87,4	- 1,6
Määräaikaiset, % -osuus	11,5	11,2	- 2,8	12,6	13,1
Kokoaikaiset, % -osuus	96,8	97,2	0,4	97,7	0,5
Osa-aikaiset, % -osuus	3,2	2,8	- 12,5	2,3	- 17,9
Henkilötyövuodet, lukumäärä	901,1	890,3	- 1,2	892,3	0,2
Henkilöstön keski-ikä	43	43	0,0	43	0,0
Tehdyn työajan osuus vuosityöajasta, %	72	72	0,0	71	- 1,1

Poliisin kokonaishenkilömäärä nousi vuonna 2007 hieman vuodesta 2006.

Prosentuaalisesti vakinaisen henkilöstön määrä laski osaksi rahoituksellisista syistä ja osaksi valtion tuottavuusohjelman henkilöstövähennysvelvoitteiden myötä. Määräaikaisen henkilöstön määrä nousi, mikä johtuu työttömien poliisien palkkaamisesta ja poliisiopiskelijoiden määrän noususta.

Henkilöstöstä kokoaikaista työaika tekevien määrä oli tarkasteluvuosina noussut ja osa-aikaista työtä tekevien määrä laskenut, kun osa osa-aika eläkeläisistä oli lähtenyt eläkkeelle.

Poliisin henkilöstön keski-ikä oli pysynyt samana, 43 vuotta, vaikka muun henkilöstön (vartijoiden, toimistohenkilöstön ja muun henkilöstön) keski-ikä oli noussut vuonna 2007 edellisistä vuosista.

Tehdyn työajan osuus vuosityöajasta oli pysynyt vakaana.

Poliisin kokonaishenkilömäärän kehitys jakaantuminen eri prosesseihin on seuraava:

	2005	2006	%-muutos	2007	%-muutos
Valvonta	29,5	30,6	3,7	28,7	-6,1
Hälytystoiminta	9,1	9,0	-1,4	9,0	0,0
Rikostorjunta	34,9	34,5	-1,1	35,5	2,9
Lupalpalvelut	10,2	10,2	0,0	10,5	2,6
Muut tehtävät	16,3	15,7	-3,7	16,2	3,2
Yhteensä	100	100	0,0	100	0,0

Uusi työajanseurantamenetelmä on aiheuttanut muutoksia työaikajakaumissa.

Kokonaishenkilöstömäärä on jaettu avainprosesseille tehdyn työajan suhteessa. Avainprosessien välillä ei ollut tapahtunut merkittäviä muutoksia.

Työhyvinvoinnin kannalta keskeisten henkilöstön tilaa kuvaavien tunnuslukujen kehitys vuonna 2007 oli seuraava:

Taulukko: Henkilöstön tila Itä-Suomen läänissä

Henkilöstön tila	2005	2006	%- m	2007	%- m
Lähtövaihtuvuus, % henkilöstöstä	0,4	0,1	- 75,0	0,3	230,0
Tulovaihtuvuus, % henkilöstöstä	0,7	0,8	16,7	0,3	- 56,6
Työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyminen, % henkilöstöstä	0,8	0,8	- 0,16	0,8	1,56
Sairauspoissaolot, pv/henkilötyövuosi	12,8	10,9	- 14,8	12,0	10,0

Henkilöstön liikkuvuus on Itä-Suomen läänin poliisissa erittäin vähäistä. Määrällisesti lähtö- ja tulovaihtuvuuden suhde vuonna 2007 oli 3/3 henkilöä. Vastaava suhdeluku oli vuonna 2006 1/7 henkilöä.

Vuonna 2007 työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyneiden henkilöiden osuus edellisen vuoden henkilömäärästä oli hieman noussut. Lukumäärällisesti työkyvyttömyyseläkkeelle lähti vuonna 2007 seitsemän henkilöä, samoin vuosina 2006 ja 2005.

Sairauspoissaolojen määrä nousi vuonna 2007 edelliseen vuoteen verrattuna. Yhtä henkilötyövuotta kohti sairauspäiviä vuonna 2007 oli 12 päivää, kun edellisenä vuonna vastaava luku oli noin 11 päivää. Vuonna 2007 sairauspäiviä oli 10709 päivää, vuonna 2006 9731 päivää ja vuonna 2005 11494 päivää.

Taulukko: Henkilöstöinvestoinnit

Henkilöstöinvestoinnit	2005	2006	%- m	2007	%- m
Työterveyshuolto, euroa/henkilötyövuosi	280,53	283,67	1,12	312,31	10,10
Koulutus ja kehittäminen, euroa/henkilötyövuosi	305,80	315,77	3,26	310,20	-1,77

Työterveyshuollon kustannukset olivat nousseet 10,10 prosenttia vuodesta 2006. Koulutukseen ja kehittämiseen käytettiin vuonna 2007 1,77 prosenttia vähemmän määrärahoja kuin edellisenä vuonna. Peruskoulutuksen jälkeiseen henkilöstön ammatilliseen henkilöstökoulutukseen käytettiin vuonna 2007 yhteensä 0,284 miljoonaa euroa ja 46 henkilötyövuotta.

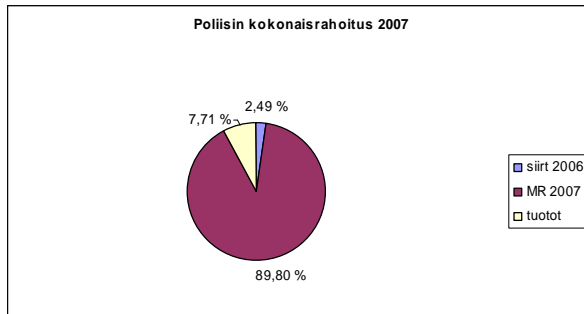
4. Tilinpäätöslaskelmien analyysi

4.1 Rahoituksen rakenneanalyysi

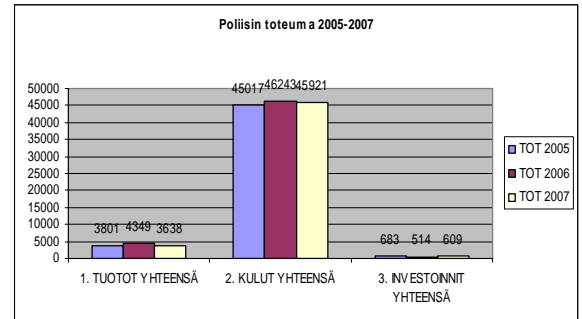
Poliisin toimintamenomomentille 26.75.21 oli myönnetty määrärahaa 42,373 milj. euroa. Poliisin ylijohdon asettama tuottotavoite oli 3,679 milj. euroa, josta lupatuottojen osuus oli 3,510 milj. euroa. Kaikki toteutuneet tuotot olivat 3,638 euroa josta lupatuottojen osuus oli 3,394 miljoonaa euroa. Siirtyvää määrärahaa vuodelta 2006 on käytössä 1,176 milj. euroa. Vuoden 2007 kokonaisrahoitus on 43,549 milj. euroa. (Siirtyvää määrärahaa 1,176, uutta määrärahaa 40,407, hankerahaa 0,274 sekä kenttä- ja työharjoittelijarahaa 1,692).

Momentille 26.75.22 turvapaikanhakijoiden tulkkauksiin, maasta poistamisiin ja nou-
tokuljetuksiin oli käytetty arviomäärärahaa 0,09 milj. euroa.

Valtiokonttorin myöntämä Kaiku-rahoitus johtajan oma jaksaminen muuttuvassa or-
ganisaatiossa 0,06 milj. euroa vuoden 2007 osuus.

Kuvio 1: Poliisin kokonaisrahoitus 2007
2005-2007

Kuvio 2: Poliisin toteuma
2005-2007

Kokonaisrahoituksesta 7,71 prosenttia oli nettobudjetoituja tuottoja, 2,49 prosenttia oli edelliseltä vuodelta siirtynyttä toimintamäärärahaa ja 89,8 prosenttia kuluvalle vuodelle toimintamenoihin myönnettyä määrärahaa.

4.2 Talousarvion toteutumisen analyysi

Rahoituksen riittävyyden turvaamiseksi oli tehty sopeuttamistoimenpiteitä mm. pitämällä virkoja avoinna 4 kuukautta ennen viran täyttämistä. Sopeuttamistoimilla oli varmistettu rahoituksen riittävyys ja samalla on myös ennakoitu tulevien vuosien rahoituksen riittävyys henkilöstö- ja toimintasuunnitelmissa. Vuonna 2007 saatiin eläkemaksun palautusta 698 064 euroa. Ilman tätä palautusta ei siirtyvää erää olisi jäänyt lainkaan.

Siirtyvän määrärahan osuus vuodesta 2004 on tasaisesti pienentynyt vuosittain (siirtyvä määräraha vuonna 2004 oli 1,598 miljoonaa euroa, vuonna 2005 1,196 miljoonaa euroa, vuonna 2006 1,176 miljoonaa euroa ja vuonna 2007 0,657 miljoonaa euroa).

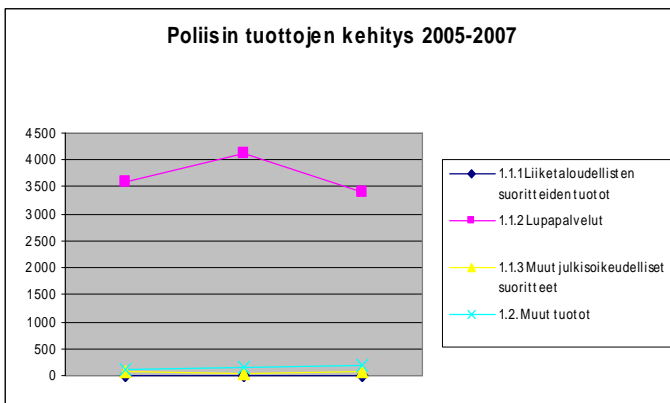
4.3 Tuotto- ja kululaskelman analyysi

	Käyttö 31.12.2005	Käyttö 31.12.2006	Käyttö 31.12.2007	Muutos 2006- 2007	Muutos %
1. TUOTOT					
1.1.1 Liiketaloudellisten suoritteiden tuotot	4	7	4	-3	-46
1.1.2 Lupapalvelut	3 608	4 128	3 394	-734	-18
1.1.3 Muut julkisoikeudelliset suoritteet	58	53	69	16	29
1.1. Maksullisen toiminnan tuotot	3 670	4 189	3 467	-722	-17
1.2. Muut tuotot	131	160	171	11	7
1. TUOTOT YHTEENSÄ	3 802	4 349	3 638	-711	-16
2. KULUT					
2.1 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	1 488	2 112	1 601	-511	-24
2.2 Henkilöstökulut	38 794	39 356	39 739	383	1
2.3 Vuokrat	1 323	1 341	1 346	5	0
2.4 Palvelujen ostot	2 704	2 759	2 603	-156	-6
2.5 Muut kulut	708	675	631	-44	-7
2. KULUT YHTEENSÄ	45 018	46 243	45 920	-323	-1
3. INVESTOINNIT					
3. INVESTOINNIT YHTEENSÄ	683	514	609	95	18
KÄYTTÖ (=kulut + investoinnit)	45 701	46 758	46 529	-229	0
NETTOKÄYTTÖ (=käyttö-tuotot)	41 899	42 409	42 891	482	1

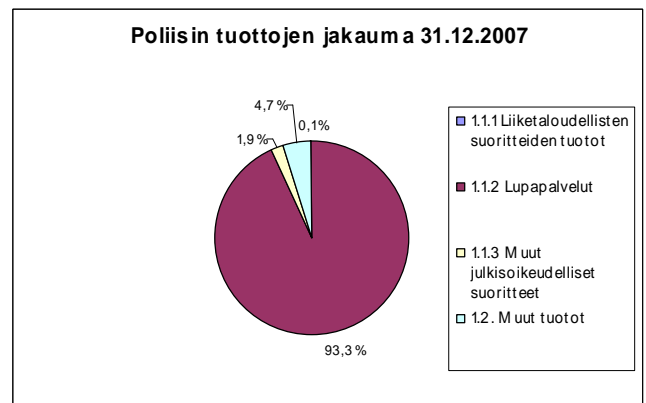
Kuvio 3: Poliisin toteuma tilanne 31.12.2007 vuosina 2005-2007 ja muutos 2006-2007

Lupatuotot ovat poliisin merkittävin tulolähde. Yksittäistä lupapalvelujen merkittävimmät tuottolähteet olivat passituotot (1,368 miljoonaa euroa) ja ajokorttimaksutuotot (1,145 miljoonaa euroa). Passituotot olivat laskeneet edellisestä vuodesta 36,7 %. Vuonna 2006 passimuutos aiheutti passituottojen suuren kasvun. Ajokorttimaksutuotot olivat kasvaneet 1,0 % edellisestä vuodesta. Henkilökorttimaksutuotot olivat kasvaneet 18,7 % ja oleskelulupatuotot 14,5 %.

Liiketaloudellisten suoritteiden sekä julkisoikeudellisten suoritteiden tuotot olivat varsin pieni osa kokonaistuotoista.

Kuvio 4: Poliisin tuottojen kehitys

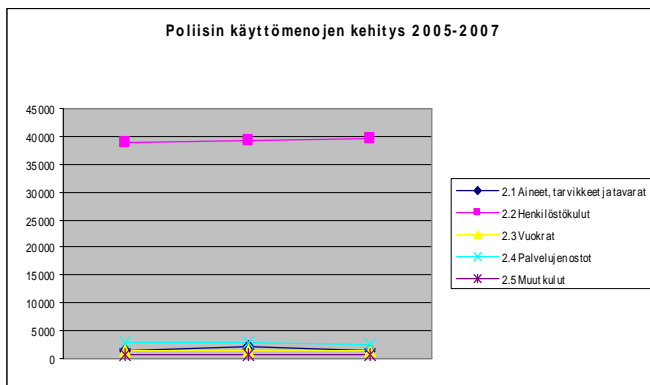

Kuvio 5: Poliisin tuottojen jakauma

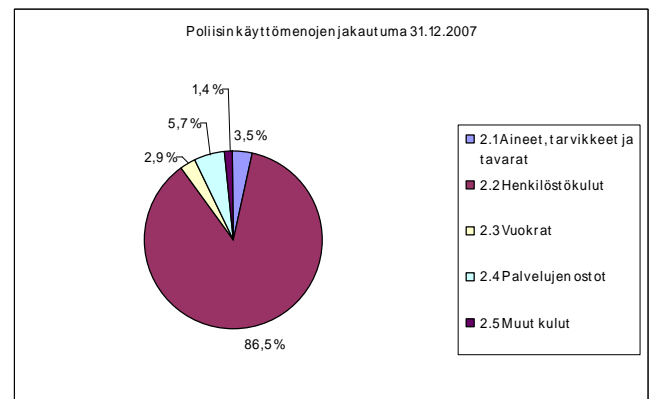
Poliisin käyttömenoista suurin menoerä oli henkilöstökulut (86,5 %) kaikista menoista. Seuraavina tulevat palvelujen ostoihin (5,7 %) ja aineisiin, tarvikkeisiin ja tavarihin (3,5 %) liittyvät menot.

Henkilöstökulut olivat kasvaneet keskimäärin 1,0 % edellisvuoteen verrattuna. Henkilöstökuluista kiinteät palkat olivat kasvaneet 2,7 %, työaikakorvaukset olivat kasvaneet 1,5 %, ylityökorvaukset olivat laskeneet 15,7 %, lomarahat olivat kasvaneet 4,4 %, muut palkkausmenot olivat kasvaneet 8,3 % sekä henkilösivukulut olivat laskeneet 4,2 %. Henkilösivukulujen vähennykseen vaikutti eläkevakuutusmaksupalautus kesällä 2007.

Toimitilavuokrissa oli tapahtunut 1,1 % kasvu. Kaikissa muissa menoryhmissä oli tapahtunut laskua. Suurin vähennys oli tapahtunut aineiden ja tarvikkeiden menoerässä (24,2 %). Osaltaan vähennykseen oli vaikuttanut sisäisen laskutuksen päättyminen. Edellisen vuonna suurin osa sisäisistä laskuista kirjattiin sisäiset aineet ja tarvikkeet menoryhmään.

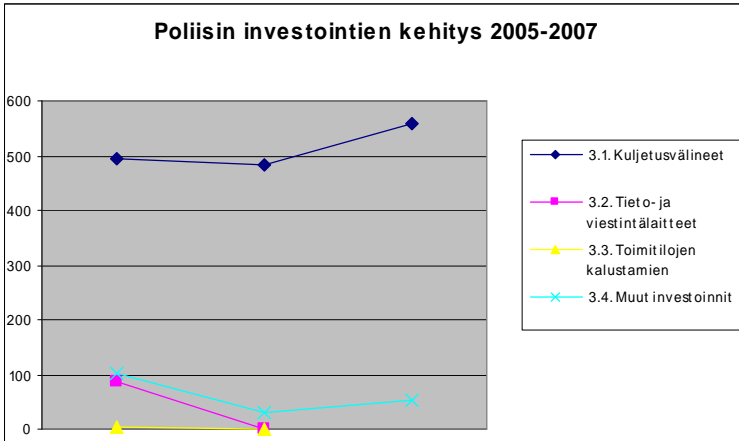

Kuvio 6: Poliisin käyttömenojen kehitys jakauma

Kuvio 7: Poliisin käyttömenojen jakauma

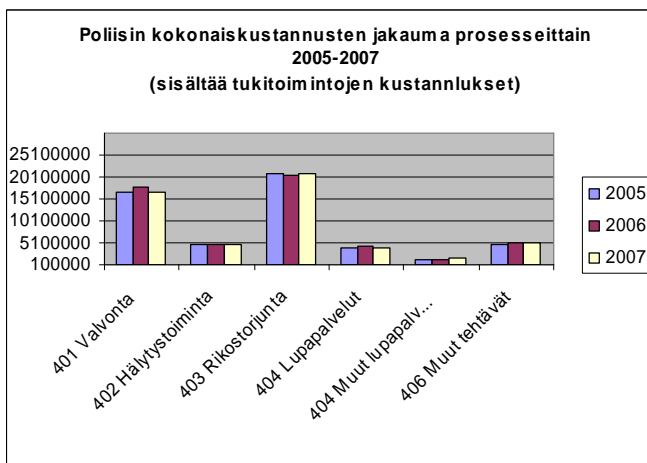
Investoinneissa kuljetusvälineiden hankinnat olivat lisääntyneet. Tieto- ja viestintälaitteiden sekä toimistotilojen kalustamisen osalta hankinnat oli kirjattu suoraan aineet ja tarvikkeet ryhmään.. Kirjaamiskäytäntöjen muutos käyttöomaisuuspuolella tapahtui vuoden 2006 kirjanpitoon. Investoinnin kirjaamisen rajaksi tuli silloin 10.000 euroa.

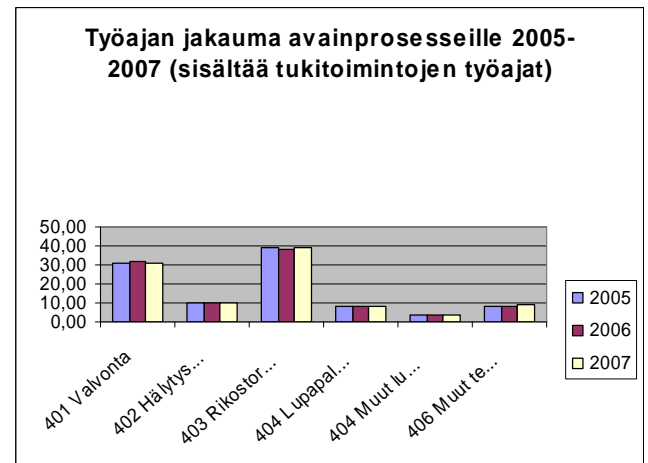
Kuvio 8: Poliisin investointien kehitys

4.4 Kokonaiskustannusten analyysi

Kokonaiskustannukset ja työajat on otettu kustannuslaskennasta kaikki momentit yhteensä. Kokonaiskustannuksissa ovat mukana poliisin toimintamenot, maastapoistamis- ja noutokuljetukset, osuus kihlakunnanviraston yhteisistä menoista, osuus lääninhallituksen toimintamenoista, työllisyysmenot, muut momentit (sisältää palvelukeskuksen veloitukset) sekä laskennalliset erät (lomapalkkavelan muutos, poistot, korot sekä autojen käytöt). Kokonaiskustannukset olivat vuonna 2007 yhteensä 52,602 miljoonaa euroa. Kokonaiskustannuksiin sekä työaikoihin on vyörytetty tukitoimintojen kokonaiskustannukset sekä tukitoimintojen työaika.

Kuvio 9: Poliisin avainprosessien kustannukset tain

Kuvio 10: Poliisin työaika avainprosesseit-

Kokonaiskustannukset kustannuslaskenta	2005	2006	2007
401 Valvonta	16 675 055	17 650 253	16 631 148
402 Hälytystoiminta	4 692 162	4 731 916	4 516 494
403 Rikostorjunta	20 768 306	20 379 208	20 756 659
404 Lupapalvelut maksullinen	4 015 927	4 383 545	3 944 350
404 Muut lupapalvelut	1 425 100	1 251 465	1 566 125
406 Muut tehtävät	4 683 240	4 940 515	5 186 922
	52 259 790	53 336 902	52 601 698

Kuvio 11: Poliisin kokonaiskustannukset, tukitoiminnot vyörytettyinä

Työaika	2005	2006	2007
401 Valvonta	30,99	32,07	30,89
402 Hälytystoiminta	10,08	9,98	9,91
403 Rikostorjunta	39,12	38,01	39,04
404 Lupapalvelut maksullinen	7,91	8,24	7,79
404 Muut lupapalvelut	3,75	3,19	3,40
406 Muut tehtävät	8,14	8,51	8,98
	100,00	100,00	100,00

Kuvio 12. Poliisin kokonaistyöaika, tukitoiminnot vyörytettyinä

Vuonna 2007 poliisin avainprosesseista rikostorjunnan kokonaiskustannukset olivat suurimmat, 39,5 % kokonaiskustannuksista, valvonnan kokonaiskustannukset olivat 31,6 %, hälytystoiminnan kokonaiskustannukset olivat 8,6 %, lupapalvelujen kokonaiskustannukset olivat 7,5 %. muiden lupapalvelujen kokonaiskustannukset 3,0 % sekä muiden tehtävien kokonaiskustannukset 9,9 %.

Uusi työajanseurantamenetelmä saattaa aiheuttaa muutoksia työaikajakaumissa.

5. Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma

Poliisin toimintaa on arvioitu organisaation ja sisäisen toimintaympäristön, sisäisen valvonnan yleisten menettelytapojen, sisäisen tarkastuksen, laillisuusvalvonnan, riskienhallinnan ja virastossa tehdyn muun selvitystoiminnan näkökulmista. Edellä mainituista kokonaisuuksista parhaiten hoidetut osa-alueet⁹ ovat sisäinen tarkastus (3,8) ja sisäisen valvonnan yleiset menettelyt. Eniten parannettavaa on virastosta tehdyn muun selvitystoiminnan (2,2) ja riskienhallinnan (2,6) osalta.

Poliisilla on yhteisesti sovitut arvot. Arvojen noudattamista ja näkymistä käytännön poliisityössä seurataan mm. tulos- ja kehityskeskusteluissa.

Poliisin toimivaltuudet on määritetty selkeästi lainsäädännössä ja jokaiselle työntekijälle on vahvistettu toimenkuva.

Poliisin lääninjohto tulosoittaa paikallispoliisia poliisiylijohtoon kanssa sovittujen linjausten ja tulostavoitteiden mukaisesti. Poliisiylijohtoon resurssiohjaus ja valtion tuotta-

⁹ Poliisiosaston itsearviointi, helmikuu 2007

vuusohjelma supistavat paikallispoliisin henkilöstön määrää nykyisestään. Tämä on antanut aiheen kiinnittää erityistä huomiota työprosesseihin ja tehtävien priorisointiin. Myös henkilöstön työssä jaksamisen turvaaminen on vaatinut erityistä huolenpitoa.

Sisäisen valvonnan menettelyt ovat pääosin kunnossa. Poliisiyksiköiden toimintaa arvioidaan vain vuosittaisen tuloskeskustelun yhteydessä poliisin lääninjohtoon toimesta.

Sisäinen tarkastus kohdentuu pääosin taloudenhoitoon. Rahavarojen tarkastus on säännöllistä ja tarkkaa. Säännöllinen tarkastustoiminta on ollut omiaan estämään väärinkäytöksiä (ks. kohta 7).

Laillisuusvalvonta on ohjeistettu. Poliisin toimintayksiköt suorittavat oman toimintansa valvontaa annettujen määräysten ja omien valvontasuunnitelmien mukaisesti. Valvonta dokumentoidaan. Poliisin lääninjohto suorittaa alaistensa yksiköiden toiminnan valvontaa jokapäiväisessä työssä sekä jokaiseen yksikköön vähintään kaksi kertaa vuodessa tehtävillä valvontakäynneillä. Havaittuihin puutteisiin reagoidaan välittömästi. Virheellisistä menettelyistä on annettu muutamia huomautuksia (mm. tietojärjestelmien epäasiallinen käyttö, esitutkintaa koskevien määräysten rikkominen ja virkamiehen käyttäytyminen). Useimmiten on riittänyt ohjauksen antaminen.

Poliisin toiminnan (toiminta, toimitilat, henkilö- ja tietoturvallisuus) riskikartoitus on tehty. Useimmissa yksiköissä riskien poistaminen tai vähentäminen on ollut työn alla. Riskien poistaminen on ollut useissa tapauksissa hidasta, koska tarvittavaa rahoitusta ei ole ollut riittävästi osoitettavissa.

Tietoturvaan liittyvien riskien vähentäminen ja poistaminen on noussut merkittävästi esille. Poliisin lääninjohtoon on nimetty vastuuhenkilö, jonka tehtävänä on em. riskien kartoitus, ennalta estäminen, poistaminen ja tietojärjestelmien käytön yleinen valvonta.

Toimitilariskien poistamiseksi yhteistyötä on tehty lääninhallituksen ja kihlakunnanvirastojen kanssa. Selkeyttämistä vaatisi mm. se mitkä asiat kuuluvat kiinteistöjen omistajalle ja mitkä vuokralaisille.

Paikallispoliisin yksiköissä ei, lukuun ottamatta vaativan teknisen rikostutkinnan järjestelyä¹⁰, ole tehty kansainvälisiä evaluointeja tai laatupalkintokriteerein tehtyjä arviointoja. Valtiontalouden tarkastusvirasto on tehnyt aika ajoin omia tarkastuksiaan. Yksiköissä on tehty säännölliset barometri- ja työilmapiirikyselyt. Yksiköt on veloitettu ottamaan kyselyjen perusteella joitakin yksittäisiä asioita tai asiakokonaisuuksia kehittämisen kohteeksi. Lääninjohto seuraa ja valvoo kehittämistyön etenemistä.

6. Kokonaisarviointien tulokset

Järjestyspoliisitoiminnan tila

Sisäasiainministeriö asetti 18.1.2007 selvitystoimikunnan, jonka tarkoituksena oli tuottaa toimenpide-ehdotuksia sekä yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitoon osallistuvien tai vaikuttavien eri viranomaisten toiminnan lopputuloksen että yhteiskunnallisen vaikuttavuuden näkökulmasta varsinkin poliisin hälytystoiminnan, ennalta estävän toiminnan ja viranomaisten yhteistyön kannalta.

¹⁰ Poliisiyläjohtoon ja keskusrikospoliisin auditointiryhmän tarkastuskohde

Itä-Suomen läänin paikallispoliisin toiminnan kannalta erityisesti huomioitavia toimenpide-ehdotuksia ovat¹¹:

Hälytystoiminta

- hälytyspartioiden joustavasta toiminta koko läänin alueella
- liikkuvaa poliisia käytetään apuna lähimmän partion periaatteen mukaisesti hälytys- ja valvontatoiminnassa sekä erilaisessa teematoiminnassa

Valvonta

- poliisin aktiivista ja oma-aloitteista puuttuminen järjestyshäiriöihin
- uusissa maakunnallisissa poliisilaitoksissa suunnataan työvoimaa suunnitelmalliseen teemaluontoiseen valvontaan
- häiriöalueet asetetaan erityisvalvontaan

Rikosten vähentäminen ja ennalta estäminen

- sovelletaan laadittavaa valtakunnallista mallia, jolla ilmoitetaan kotiin alaikäisen häiritsevystä käyttäytymisestä
- kunnalliseen turvallisuussuunnittelua varten perustetaan kuntakohtainen yhteistointa-elin
- kohdennettu laillisuuskasvatus ja valistustyö tehdään viranomaisten yhteistyönä

Poliisin johtaminen ja tulosohjaus

- kenttätöiminnan johtamis- ja koulutusjärjestelmää kehitetään
- työvuorosuunnittelua parannetaan

Valtiovarainministeriön laatubarometri

Seuraavissa taulukoissa esitellään arviot poliisin onnistumisesta eri tehtävissään Itä-Suomessa. Taulukoissa on esitetty vastaajien antamien arvosanojen keskiarvo sekä vastaajien määrä. Asteikkona on käytetty kouluarvosanaa 4 - 10. Tutkimus on osa valtiovarainministeriön laatubarometriä.

Kysymys	IS-2006 n=417	IS 2007 n=559	Kaikki 2006 n=5008	Kaikki 2007 n=5002
Autovarkauksien selvittäminen	7,12	7,31	7,03	7,07
Asuntomurtojen selvittäminen	7,28	7,36	7,28	7,31
Huumerikosten selvittäminen ja paljastaminen	7,39	7,46	7,49	7,42
Talousrikosten selvittäminen	7,09	7,1	7,16	7,14
Liikennevalvonta	7,75	7,77	7,67	7,68
Poliisin partiointi	7,41	7,48	7,47	7,41
Kiireellisiin hälytyksiin vastaaminen	7,55	7,66	7,68	7,64
Päihtyneiden huostaanotto	7,44	7,57	7,42	7,47
Kotiväkivaltaan puuttuminen	7,53	7,61	7,6	7,6
Väkivaltarikosten selvittäminen	7,51	7,55	7,54	7,52
Poliisin toimistopalvelut erilaisten lupien myöntämisessä	8,23	8,29	8,24	8,2

¹¹ Järjestyspoliisitoiminnan tilan selvityshankkeen väliraportti 29.7.2007

Vuotta 2007 koskevat tulokset olivat Itä-Suomessa kautta linjan hieman paremmat kuin vuonna 2006. Verrattuna koko maan lukuihin Itä-Suomen paikallispoliisin tulokset arvioitiin hieman paremmalle tasolle. Tulokset ovat hyvin linjassa aiemmin esitettyjen toiminnallisten tulosten kanssa.

Poliisitoimi on arvioinnin kohteena myös lääninhallitusten suorittamassa peruspalvelujen arvioinnissa. Arviointi suoritetaan kihlakuntatasolla. Läänillisten arviointiraporttien lisäksi vuosittain julkaistaan myös koko valtakunnan kattava arviointiraportti, jossa poliisitoimea tarkastellaan maakunnittain edellä mainituista näkökulmista.

7. Yhteenveto väärinkäytöksistä

Vuoden 2007 tarkastuksissa ei ole tullut esille sellaisia väärinkäytöksiä, jotka olisivat edellyttäneet poliisitutkinnan suorittamista.

Mikkelissä 14.3.2008

Jorma Ahonen
Lääninpoliisijohtaja

Tapani Tiilikainen
Lääninpoliisiylitarkastaja